

וְכֵן וְהָיָה דְמַעַת הָעֲשׂוּקִים - אֵלּוּ אוֹתָם שְׁמֵתִים בְּחִיק אֲמוּתֵיהֶם, אֵלֶּה עוֹשִׂים לְשִׁפְף דְּמַעוֹת לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם, מִשׁוּם שְׂאִין דְּמַעוֹת שְׂיוּצָאוֹת מִן הַלֵּב בְּדַמְעוֹת הַלְּלוּ, שְׁכַל בְּנֵי הָעוֹלָם תּוֹהִים וְאוֹמְרִים: דִּינֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם אֲמַת, וְהוֹלְכִים עַל דְּרַף אֲמַת. הַתִּינּוּקוֹת הַמְּסַפְּנִים הַלְּלוּ שְׁלֵא חֲטָאוּ, לְמָה מִתּוֹ? אִיפֹה דִּין הָאֲמַת שְׁעוֹשֶׂה רַבּוֹן הָעוֹלָם? אִם בְּחֲטָאֵי אֲבוֹתָם מְסַתְּלָקִים מִן הָעוֹלָם - לְמָה? וְדַאי אֵין לָהֶם מִנְחָם.

עוֹד, וְהָיָה דְּמַעַת הָעֲשׂוּקִים - אוֹתָהּ דְּמַעָּה שְׁלֵהֶם בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, שְׁמַגְנִים עַל הַחַיִּים. שְׁשֵׁנִי, יֵשׁ מְקוֹם מִתְקַן לָהֶם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם שְׁאֶפְלוּ צְדִיקִים גְּמוּרִים לֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד שָׁם. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אוֹתָם וְנִדְבֵק בָּהֶם, וּמִתְקַן בָּהֶם אֵת הַיְשִׁיבָה הָעֲלִינָה שְׁלוֹ, וְעֲלִיָּהֶם כְּתוּב (תהלים ח) מִפִּי עוֹלָלִים וַיִּנְקִים יְסֻדְתָּ עֵז. וְכֵן הַתּוֹעֵלֶת שְׁעוֹשִׂים שָׁם, וְלְמָה עוֹלָלִים לְשָׁם? שְׁכַתּוּב לְמַעַן צוֹרְרִיךְ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם. וְכֵן יֵשׁ מְקוֹם אַחֵר לְבַעֲלֵי תְשׁוּבָה.

שְׁשֵׁנִי, עֲשֶׂרָה דְּבָרִים נִבְרָאוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְכוּ'. הַפֶּתַח וְהַמְּכַתֵּב וְהַלּוּחֹת, שְׁכַתּוּב (שמות לב) וְהַלּוּחֹת מַעֲשֶׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא. מָה הַמְּדַבֵּר מִכָּף שֶׁהִיא עֶרֶב שַׁבָּת, וְאוּלַי זֶה הִיא אֶלֶף שְׁנָה אַחֵר כֶּף, אוֹ בְּשֶׁעָה שְׁעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינַי? אֵלֶּה וְדַאי שׁוּהָ הִיא בְּעֶרֶב שַׁבָּת. בֹּא וּרְאֵה, בְּכָל מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית לֹא נֶאֱמַר שָׁם מְלֵא, אֵלֶּה אֱלֹהִים בְּכָל מָה שְׁנִבְרָא, וְכָלֶם שָׁם אֱלֹהִים, עַד דְּכָל עוֹבְדָא אֲשֶׁתְּכַלֵּל בְּעֶרֶב שַׁבָּת. מִדְּאֲשֶׁתְּכַלְלוּ כָּל עוֹבְדָא, אֶקְרִי יי' אֱלֹהִים, שָׁם מְלֵא.

וְכֵן וְהָיָה דְמַעַת הָעֲשׂוּקִים (אֵת כָּל הָעֲשׂוּקִים) אֵלֶּין אֵינּוֹן דְּמִתִּין בְּתוּקְפָא דְאַמְהוּן, אֵלֶּין עֲבָדִין לְאוֹשְׁדָא דְמַעִין, לְכָל בְּנֵי עַלְמָא, בְּגִין דְּלִית דְּמַעִין דְּנַפְקֵי מִלְבָּא, כְּהִינֵי דְמַעִין, דְּכָל בְּנֵי עַלְמָא תּוֹהִין וְאַמְרִין, דִּינִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְשׁוּט אֵינּוֹן, וְעַל אַרְח קְשׁוּט אֲזַלִּי. הֵינִי מְסַפְּנֵי יְנוּקֵי דְלֹא חָאבוּ, אֲמַאי מִיתוּ. אֵן דִּינָא דְקְשׁוּט, דְּעֵבִיד מְאִרֵי עַלְמָא. אִי בְּחוּבֵי אֲבֵהֶתְהוֹן אֲסַתְּלָקֵי מִעַלְמָא, אֲמַאי. וְדַאי אֵין לָהֶם מִנְחָם.

הֵן, וְהָיָה דְמַעַת הָעֲשׂוּקִים, הַהוּא דְמַעָּה דְלַהוֹן בְּהַהוּא עַלְמָא, דְקָא מְגִינִין עַל חַיָּיא. דְתִנֵּן אֲתֵר אֵית מִתְתַּקְנָא לִוְן בְּהַהוּא עַלְמָא, דְאֶפְּלוּ צְדִיקִים גְּמוּרִים לֹא יְכַלִּין לְקַיֵּמָא תְּמֹן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רַחִים לִוְן, וְאֲתִדְבֵק בְּהוּ, וְאֲתִקִּין בְּהוּ, מְתִיבְתָא עַלְאָה דִּילָיָה. וְעֲלִיָּהוּ כְּתִיב, (תהלים ח) מִפִּי עוֹלָלִים וַיִּנְקִים יְסֻדְתָּ עֵז. וּמַאי תּוֹעֵלְתָא עֲבָדִין תְּמֹן, וְאַמַּי סְלָקִין תְּמֹן. דְכְּתִיב, (תהלים ח) לְמַעַן צוֹרְרִיךְ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם. וְכֵן אֵית אֲתֵר אַחֲרָא לְבַעֲלֵי תְשׁוּבָא.

הַתִּינּוֹן, עֲשֶׂרָה דְּבָרִים אֲתַבְּרִיאָו בְּעֶרֶב שַׁבָּת כו'. הַפֶּתַח וְהַמְּכַתֵּב וְהַלּוּחֹת. דְכְּתִיב (שמות לב) וְהַלּוּחֹת מַעֲשֶׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא. מַאי אִירִיא מְדַהֲכֵי דְעֶרֶב שַׁבָּת הוּא, וְדִילְמָא אֶלֶף שְׁנִין לְבִתְרָא, אוֹ בְּשֶׁעָתָא דְקִיָּימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינַי. אֵלֶּה וְדַאי הִכִּי הוּא דְבְּעֶרֶב שַׁבָּת הוּא. תָּא חֲזִי, בְּכָל עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, לֹא אֲתֵמַר שָׁם מְלֵא, אֵלֶּה אֱלֹהִים, אֱלֹהִים, בְּכָל מָה דְאֲתַבְּרִי. וְכָלְהוּ שָׁם אֱלֹהִים, עַד דְּכָל עוֹבְדָא אֲשֶׁתְּכַלֵּל בְּעֶרֶב שַׁבָּת. מִדְּאֲשֶׁתְּכַלְלוּ כָּל עוֹבְדָא, אֶקְרִי יי' אֱלֹהִים, שָׁם מְלֵא.